

Vrijhandel zal miljarden extra opleveren

Uit nieuw onderzoek blijkt dat financiële voordelen op wereldschaal nog veel groter zijn dan tot nu toe werd aangenomen

Bjørn Lomborg

De Britse premier David Cameron heeft vrijhandel terecht bovenaan op de agenda gezet van de G8, die vandaag en morgen wordt gehouden in het Noord-Ierse Enniskillen. Het is misschien wel een van de beste manieren waarop we de wereld kunnen helpen om economische welvaart en ontwikkeling te bevorderen.

Cameron schrijft dat door allesomvattende vrijhandelsakkoorden het wereldinkomen met meer dan \$ 1000 mrd zou kunnen stijgen. Maar het lijkt erop dat dit een zwaar understatement is.

Het klassieke argument ten gunste van vrijhandel is dat iedereen voordeel heeft bij specialisatie en ruil, omdat goederen worden geproduceerd door de landen die in die goederen zijn gespecialiseerd en ze het efficiëntst produceren. De uitkomst van de standaardmodellen van de Wereldbank is dat door realistisch ingeschatte vrijhandel het wereldwijde bruto binnenlands product (bbp) aan het eind van dit decennium al enkele honderden miljarden dollars hoger zou uitvallen, waarbij misschien \$ 50 mrd bij de ontwikkelingslanden terecht zou komen. Tegen het eind van de eeuw kunnen de jaarlijkse baten hoger zijn dan Camerons jaarlijkse \$ 1000 mrd, en de helft daarvan zou naar de ontwikkelingslanden gaan.

Maar uit een toenemend aantal wetenschappelijke onderzoeken blijkt dat het vrijhandelsverhaal veel verder reikt dan alleen specialisatie. De geschiedenis leert dat open economieën sneller groeien. Goede voorbeelden zijn Korea, Chili en India, die hun groei allemaal significant zagen toenemen nadat zij hun economieën in respectievelijk 1965, 1974 en 1991 hadden geliberaliseerd. Zelfs met meer bescheiden vormen van vrijhandel worden binnenlandse markten al efficiënter en worden productiekosten beter op elkaar afgestemd.

Tegelijk wordt door handel ook kennis overgedragen, wat het innovatieproces stimuleert. Vrijhandel betekent dat we het wiel niet steeds weer opnieuw hoeven uit te vinden.

Een recent overzicht van professor Kym Anderson, gemaakt voor de denktank Copenhagen Consensus, geeft hier-

van misschien het duidelijkst een beeld. Anderson, een van de belangrijkste modellenbouwers bij de Wereldbank, toont aan dat zelfs als een Doharonde maar een bescheiden succes heeft, er toch al enorme langetermijnvoordelen mogen worden verwacht.

Het jaarlijkse bbp zou in vergelijking met een situatie zonder extra vrijhandel in 2020 ongeveer \$ 5000 mrd hoger zijn. Daarvan zou \$ 3000 mrd naar de ontwikkelingslanden gaan. Tegen het eind van de eeuw zullen iets hogere groeipercentages in totaal tot een voordeel van \$ 100.000 mrd leiden, waarvan het meeste naar de ontwikkelingslanden zal gaan. Het bbp van de ontwikkelingslanden zou door de baten dan jaarlijks ongeveer 20% hoger liggen.

Het is bijna niet denkbaar dat de leiders van de G8 met beleidsplannen zouden kunnen komen die de wereld meer welvaart en ontwikkeling brengen. Neem nu de laatste G8-top in het Verenigd Koninkrijk, toen Tony Blair beloofde de opwarming van de aarde aan te pakken. Zelfs als de leiders van G8 succesvol waren geweest — wat ze voorspelbaar genoeg niet waren — dan laten economische modellen zien dat ze aan het eind van de eeuw hooguit 1% schade aan het

Agrarische belangen schijnen de regeringen van de Oeso-landen in een wurggreep te hebben

wereld-bbp hadden weten te voorkomen. Een uitkomst die vele malen minder gunstig en minder haalbaar is en waar waarschijnlijk een veel hoger prijskaartje aan hangt.

De voordelen van vrijhandel mogen voor de wereld dan overduidelijk zijn, het is ook duidelijk dat gevestigde belangen, vooral agrarische, hun voorrechten met alle middelen verdedigen. Op wereldschaal gaat ongeveer 40% van de overheidssubsidies naar de agrarische sector. Boeren maken in ontwikkelde landen maar een heel klein deel van de bevolking uit, maar toch schijnen agrarische belangen de regeringen van de Oeso-landen in een wurggreep te hebben, waarmee ze hun jaarlijkse \$ 252 mrd steun behouden.

Politiek komt het misschien wel goed uit om de inefficiënte agrarische sector tegen concurrentie te beschermen, maar het is een dure grap. Want de voedselprijzen stijgen erdoor, en dat treft de consumenten. En het gaat voorbij aan een van de prachtigste kansen voor groei in ontwikkelingslanden.

En er zijn nog veel meer redenen waarom we boeren en anderen van de subsidiekraan af moeten krijgen. Ondanks de bezuinigingen gaat het grootste deel van de begroting van de EU naar het Europese landbouwbeleid. Tussen 2014 en 2020 wordt daar € 363 mrd aan uitgegeven. In Amerika zou de verspilling als gevolg van het landbouwbeleid, dat binnenkort weer wordt bijgesteld, het komende decennium wel eens op \$ 950 mrd kunnen uitkomen.

Op dit punt zou de G8 de creatieve en moedige stappen moeten nemen die nodig zijn. De G8 zou diep ingegraven belangen compensatie kunnen bieden voor hun verlies in de komende één à twee decennia, terwijl subsidies en andere verstoringen van de handel geleidelijk worden stopgezet. Dat zou wereldwijd nog weer eens \$ 50 mrd per jaar kosten, maar voor de voordelen die vrijhandel zal opleveren is dat is een minuscule prijsje — voor iedere dollar die wordt uitgegeven krijgt de wereld meer dan honderd dollar langetermijngroei voordeel terug.

Een nieuwe krachtige impuls voor de wereldwijde vrijhandelsagenda zou een ambitieus en indrukwekkend resultaat van de G8-top kunnen zijn. Het zou de weg vrijmaken voor onderhandelingen tussen de EU en de VS, en de conferentie van de Wereldhandelsorganisatie in Bali in december 2013 meer speelruimte geven.

De overgrote meerderheid van de wereldbevolking zou nu en in de toekomst de voordelen van vrijhandel plukken. Dit is de kans om de armen in de wereld te helpen, en onszelf, als we de moed maar kunnen opbrengen.

Bjørn Lomborg is de auteur van 'The Skeptical Environmentalist' en 'Cool It'. Hij is tevens directeur van het Copenhagen Consensus Center en lector aan de Copenhagen Business School. Eerder deze maand verscheen zijn nieuwe boek 'How to Spend \$75 Billion to Make the World a Better Place'. Vertaling: Hans Moerbeek

